

ПРАВО НА ТВОРЧИСТЬ.

Зима. Крестини торжества. Пункти.

Так мало бути з поміщицької точки погляду.

В дореволюційні часи в одному поважному російському місячнику один раз по-важний літерат подав статтю про творчість Франка. І вже в тій статті було зазначено, що, мовляв, російські поміщицькі поети розглядали сільське життя з вікна свого бальконця, а ось селянський поет передовсім відчуває не природні зміни, а зв'язок їхній з гірким селянським життям. Не в тім сила, яке небо і хмаринки на йому, а в тім, що іде секвестрація в село за податки.

А податки були і йшли не на поліпшення життя трудящих, а на зміцнення панського панування, на задушення зашморгу на ший селянських задирів. І все-ж таки поміщицька поезія і селянська мали спільне, те, що так одна як і друга були передовсім сільські.

І так само поезія, загалом буржуазна література — те має спільне з пролетарською, що обидві є міського, ще й індустріального походження.

Звичайно, як не ворогують аграрії з капіталістами, а почувують свою класову спільність з ними і так само, щей й без порівняння в більшій мірі тягнуть ся до себе злидні селянські і пролетарські, робітничі квартали і батрацькі індустріальні передмістя. Індустрія виходить з міста, вростає в селянський побут, серед степів зростають індустріальні оселі і витворюють ся батрацький пролетаріат, селянсько-го характеру щодо побуту, близький до природи, але пролетарський щодо свідомості своїх інтересів.

Сі новотвори життя соціального, сі нові верстви дають своїх поетів.

Поет є організатор своєї класи. Його творчість є суцільний процес організації класової ідеології, кристалізації її в певну систему метафор, які, зрештою, створюють цілий, наново відтворений світ світу кастової краси, який є мистецтвом примінення певної історичної доби, певних продукційних відносин.

Се є величезна праця і кожна класна праця і обдаровує своїх ідеологічно-організаторів, утворює відповідні умо-

ви, котрі цілком забезпечують розвиток їхньої творчості, їхньої ідеологічно-організаційної праці. Сенкевичові, наприклад, піднесла польська шляхта цілий маєток із чудовою палатою і знаменитою книгозбіркою! Буте є передумова свідомості: будь, як ми, поміщиком, то вже певно в творчості проти нас не піде, а нам служитимеш ширю, цілою душею. Розрахунок дуже простий і цілком матеріалістичний...

Кожда пануюча класа визнавала право на творчість своїх митців і вимагала від організації своєї ексекутивної цілковитої "свободи творчості" сим своїм творчим-організаторам ідеології.

Нині приходять перші генерали пролетарських митців. Перед ведуть поети. І ми вимагаємо від нашої робітничо-селянської влади забезпечення творчих можливостей наших пролетарських поетів.

На підставі вже виданого декрету група молодих українських пролетарських поетів дістала вже дозвіл створити першу продукційну літературну комуну. Сі люди цілою душею горять цілком себе присвятив творчості. Ми вимагаємо для їх цілковитої свободи їхньої творчості, увільнення їх від всіх інших повинностей. Вони мають право не мерзнути в неопалених хатах, а жити в теплих радянських будинках на рівні з тими всіма відповідальними радянськими урядовцями. Вони мають право більше не голодувати, бо ціле їхнє дотеперішнє життя було — праця і хронічне голодування.

Нехай же негайно буде дано їм на зиму тепле помешкання — без жадного самотажу! Радянські урядовці по радянських будинках повинні посувати ся, роздати свої дуже розчепрені лікті, аби дати місце поетам.

Червона Україна потребує не тільки путних урядовців, а й поетів-організаторів думки і волі пролетарських мас, поетів, котрі спонувають новий світ ідей і думок у мистецькій новинарній формі, щойно на наших очах отворюємої пролетарської системи метафор, близьких зрозумілих революційній пролетарській масі. В. Корнік.

НАСКОК ЗЛІКВІДОВАНО.

Останні вістки, що наспіли з України, свідчать про зліквідоване бандитське наїздів петлюрівців на Радянську Україну. Одна ватага по одній виїжджає за Збручу до Галичини, де їх польська влада ласкаво приймає, хоча й не з такою віткою, з якою вона їх виїжджала в кінці життя для розбійних операцій по той бік галицько-українського кордону. Ті всі події, позначені кровавими рідками на сторінках історії України, справді не піддали ніякої підіривки підпалом настрою петлюрівської контрреволюції. Навіть західна буржуазна преса досить байдужо поставилась до цієї справи, що раз залити сльозами Україну, хоча ся преса завжди виваладала незвичайну чуйність до всього, що подає якібудь надії на повалення диктатури пролетаріату.

Розуміється ся, всілякі Волі, Тринітуні та Рідні Краї аж похлинали ся від вигаданих у редакціях "Української преси" вісток про розвал повстання на Україні, але той їхній захват не виходив з поза меж самих редакцій і склав ся на роблену посмішку грача, що лустив останній гріш в карти.

Коли же якась приємна для контрреволюції правда єсть у тих новинах, то се тільки та, що сей останній наскок коштував такі жертви і крові і заподіяв матеріальну шкоду Радянській Україні. Дійсно зграї Забоботного, Палія пограсували на Поділля, лишили по собі денеда зграйниці і побитих людей, але тільки на те, щоб і самим загинути в боях або погинути до полону. Також се пошкодило й зби-

рано продовольчого податку і проволікло підлекуди відправлення хлібних транспортів на Донеччину, Запорожжя та Надвожжя, де голодне селянство і робітництво не може вижити без допомоги інших урожайніших місцевостей.

У цент збанкрутована націоналістична ватага українських дрібних міщан і інтелігентів, що сковалась у юпках "жечі розбішачкої", мало може чим потішати себе. Якійсь десь-два вона могла б шантажувати на легковірності польсько-французької контрреволюції. Навіть західна буржуазна преса досить байдужо поставилась до цієї справи, що раз залити сльозами Україну, хоча ся преса завжди виваладала незвичайну чуйність до всього, що подає якібудь надії на повалення диктатури пролетаріату.

Розуміється ся, всілякі Волі, Тринітуні та Рідні Краї аж похлинали ся від вигаданих у редакціях "Української преси" вісток про розвал повстання на Україні, але той їхній захват не виходив з поза меж самих редакцій і склав ся на роблену посмішку грача, що лустив останній гріш в карти.

Коли же якась приємна для контрреволюції правда єсть у тих новинах, то се тільки та, що сей останній наскок коштував такі жертви і крові і заподіяв матеріальну шкоду Радянській Україні. Дійсно зграї Забоботного, Палія пограсували на Поділля, лишили по собі денеда зграйниці і побитих людей, але тільки на те, щоб і самим загинути в боях або погинути до полону. Також се пошкодило й зби-

рано продовольчого податку і проволікло підлекуди відправлення хлібних транспортів на Донеччину, Запорожжя та Надвожжя, де голодне селянство і робітництво не може вижити без допомоги інших урожайніших місцевостей.

заявської України. Тому то воно так є і буде, що українську якубудь нашу контрреволюцію в Росії і на Україні тепер побивано і завжди буде бити. ("Наша Правда").

ВІДОЗВА КОМУН. ПАРТІЇ ГОРИШНОГО ШЛЕСКА.

Комуністична Партія видала до пролетаріату Горішного Шлеску заклики, в яких вказує, що Горішній Шлеск знову находит ся на передодні великих боїв. Боротьбу хотять завести німецькі орґани збито в обороні вітчини, яку руйнують Поляки, а в дійсності тут розходять ся про засноване монархії, про покликане Гейнцлерів до "політичної влади".

Багато певних даних вказує на се, що німецькі військові організації, розпоряджають кріпкою мілітарною силою, яка на даний знак мала-б захопити владу на Горішному Шлеску. Але і польські шляхтичі не сидять з задовольними руками. Польські "боювки" також військову організують ся, щоби знову свій апарат дустяги в рух, мордуючи місцеве робітництво. Словом, польська шляхта та німецька військова кліка лагодять ся до кривавого танцю.

І се все має відбутися на кошт зруйнованого горішнєшлеського робітництва. Комуністична Партія закликає як німецьке так і польське робітництво до об'єднання та до сильного виступу проти реакціонерів обох націй. Коли-б дійсно німецька та польська буржуазія розпочала війну, тоді об'єднане злиднізоване робітництво мусить рішуче відповісти. Першим кроком з боку робітництва буде загальний генеральний страйк.

Дійсно, Горішній Шлеск стоїть тепер на передодні важких подій. "Ліга Націй" по довгих і тяжких боях породила нового германфродита. Вона признала частину Горішного Шлеску Польщі, а з решти хоче створити окрему якусь самостійну господарську державку, яка-б була під протекторатом Антанті. Замість справу остаточно полагодити, наробило під впливом чеського міністра Бенеша ще нових клопотів. У всякому разі німецька власть невдовзі мала-б опустити частину Горішного Шлеску, яку призначено для Польщі. Польські шляхтичі вже будують тріумфальні брами для святочного привітання "свого П'ясувського" на визволеній землі. Німецькі військові юнкри тимчасом горючково зростають ся, щоби ес-сентуально силою боронити приналежності Горішного Шлеску до Німеччини. Се навіть проти офіційної волі берлінського правління.

От до чого то доводить безглузда політика імперіалізму. "Ліга Націй" дотепер ще не розв'язала ані одного питання, а тільки напалолила масу різних авантюристок, які безкарно проливають кров робочого народу. І так ми бачили в Італії Д'Анунціо, в Польщі Желіговського та Корфанта, Фридриха в Бургенланді, а тепер ще мабуть з черги прийде якийсь пучист з німецького боку на Горішнім Шлеску.

Вішепольська бойка в Тернополі.

На вічу державних урядників цілого воєводства, що відбуло ся дня 5. листопада в Тернополі, в якому взяли участь воевода Ольшинський, відомі посли Заморські і Глобінські, на внесок директора гімназії Ленкевича ухвалено резолюцію, що домагаєть ся усунення від державної служби всіх українців, що відказали ся від конспіриції. Резолюцію ухвалили зверх стоїтькосять урядничих делегатів. По вічу делегати вели через два дні наради в народній організації над обороною польськості на кресах.

Проч з війною!

В Мінхені в Німеччині відбуло ся велике робітничі віче під кличем. "Проч з війною".

ЛІТЕРАТУРНЕ ЖИТЄ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Письменник С. Васильченко виготовив до друку книжку своїх оповідань.

Поет Д. Загута виготовив книжку своїх поезій під назвою "Марія і Мера" і переклав лібретто опери Р. Вагнера "Тангейзер".

Поет П. Твоніа закінчив драматичну річ: "Роскош". Він же написав поему "Життя комунізму", також переклав для української державної опери лібретто "Син Мандарина", муз. Кіот і переробив лібретто "Казки про царя Салтана".

Письменник Старицька-Черняхівська написала п'єсу, де символічно змальована боротьба двох ідей. Вона переклала лібретто "Фауста", муз. Гунго.

Поет Оскарчук виготовив низку своїх поезій, між ними "Тураліза" та ін.

Письменник Г. Косинка написав низку оповідань, між ними "Троєкутний біт" та "На буржуй".

Критик поет П. Филипович (Зорень) робить переклади з Бодлера та інших французьких поетів, а також редагує деякі видання Крайвату. Він же написав низку віршів, а також переклав лібретто опери "Демон".

Критик Якубський викладає ритміку і строфіку в драматичному інституті ім. Лисенка. Він же написав кілька статій про нову українську поезію.

Письменник Дорошенко пише працю по історії нової української літератури.

Поет академік А. Кримський зробив багато перекладів з перських поетів. Він же кінчає другим третю книжку своїх поезій та перекладів: "Паламове гіле".

Поет Стасенко виготовив книжку поезій революційного циклу: "Гітлі".

Письменник Фид. Гавський написав низку прозових мініатур. Критик Юр. Меженко перекладає "Рабле" Бергандо для країнської Крайвату. Він же пише "Нариси по історії української поезії", а також редагує бібліографію часопису "Державної Книжної Палати" і перекладає оперету "Сельський шкільник".

Письменник П. Зоранчук написав низку нарисів та оповідань.

Письменник Романович-Ткаченко виготовив до друку кілька збірок: "Між небом та землею", "Біла родинна огнища", "Я йду, а назовою обзорець", "Тепер" і працю над закінченням повістей: "Вовк", "Марко Булівинський" та "До землі".

Поет Семен Скарженко виготовив до друку збірку революційних поезій.

Поет Микола Терещенко написав теоретичну працю "Літературна постановка", а також виготовив до друку книжку поезій. Він же перекладає поезії Е. Вергерта та Матеріалів і лібретто опери "Міньон" для Української Державної опери у Києві.

Письменник Валерій Полашук виготовив книжку своїх поезій під назвою: "Артерія життя" і книжку лірики, "Махон". Він же переробив лібретто опери: "Князь Ігор", муз. Бородин, на замовлення Української Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письменник Гриць Шкурний, склав збірку поезій під назвою: "Ева". Він же пише роман "Велика руїна в перше місто нового світу".

Поет Микола Лебеденко перекладає лібретто опери "Аїда", муз. Верді, сучасний Київ, у другий — Київ майбутнього, утопія.

Український сатирик Кость Котко працює зараз над сатиричною історією України. Незабаром буде закінчена й видрукована частина цієї історії під назвою "Історія", тоб то "Історія українських революцій". Всемайд віддав для збірки гуморесок К. Котки "Пітирія" і "Чудасівмайстер", обидві агітаційного змісту.

Поет Микола Лебеденко перекладає лібретто опери "Аїда", муз. Верді, сучасний Київ, у другий — Київ майбутнього, утопія.

Академік С. О. Ефремов від ціння перебуває в Києві й бере близьку участь в регламенту академічного Українського Енциклопедичного Словника (приготовлено для друку майже 25 томів), а також працює в академічних комісіях для видання пам'яток повного українського письменства і для досліджування громадських течій на Україні. Впродовж 10 попередніх місяців, за час своєї примусової відсутності з Києва, С. О. написав два томи своїх мемуарів (30 друку архіву), дописав їх до 1906 року, аредатував твори Павла Грабовського та частину творів Бориса Грінченка, приготовив до друку твори Емеля Гребіля, Осипа Курявнича та Володимира Короленка. Частину творів свого останнього, н. пр. "Без янгола" і ін. переклав сам, а результати давніших перекладів виправив.

Поет О. Савосаренко виготовив до друку нову книжку своїх поезій "Прогнози". Він же написав поему "Комунікація".

Російський пролетарський поет Геннадій Коренев переклав на російську мову майже всю книжку Вал. Полашука "Соннішній мій", а також деякі поезії Миколи Терещенка та Л. Загута. Переклади кількох поезій В. Полашука з "Соннішній мій" надруковані в журналі московського пролетаріату: "Торі", а також поезії В. Полашука, Терещенка в перекладі Г. Коренева, уміщені в книжковому декламаторі Пука Н-Ої Армії, під редакцією Вейдтшеского.

З ініціативи молодих письменників які надіслали меморандум до Української Академії Наук з нагоди 600 літ російської імперської держави поета Данте-Альгієрі, заложено при відділі красномисленства Академії комісії по вшануванню його пам'яті, яка має вийти збірник з новим перекладом на українську мову "Божественної Комедії", переклад якої великими чинами робили Франко, Самійленко та ін., і вшанування приналежності Данте 1-ї вересня с. р.

Заснувала ся міжнародна літературно-наукова організація "Комоско" (Комуністичний Комоско), в склад якої входять: Г. Шкурний, О. Скарженко, та інші.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

Письм. Олена Журдина на присокращенні педагогічних курсів прочитала лекцію на тему: "Загальний характер творчості Олеса останнього періоду" (О. Олеса: Поезія, книжка III). Державної опери, а також переклав лібретто опери "Алеко", муз. Рахматінова, на слова Пуніна, для української опери в Черкасах.

ТЕКСТ ПОЛЬСЬКО-ЧЕСЬКОГО ДОГОВОРУ.

1) Гарантія стану послідних обох держав на основі трактатів, на яких опираєть ся їхня незалежність і державна організація. Польща і Чехословаччина порозуміють ся між собою, якщо буде треба, щодо примінення трактатів спільно підписаних.

2) Обі держави в разі нападу з боку сусідів зобов'язують ся до взаємної нейтральності і вільного транзиту воєнного матеріалу.

3) Обі держави декларують свою безітересовність в справі Східної Галичини і Чехословаччини. В консеквенції сего акту приймають зобов'язання розв'язати у себе всі мілітарні організації і здавати всьому чинну пропаганду, що мало би на меті відірвання якої небудь території від контрактуючих держав. Від тепер кожда з сих держав зобов'язана не толерувати на своїй території ніякої політичної ані мілітарної організації, зверненої проти цілості другої держави.

4) Принято до відома конвенції обох держав з іншими державами.

5) Конвенція торговельна.

6) Обі сторони зобов'язують ся до арбітражу, віддаючи спір або арбітрам ad hoc вибраним, або стадоному розсудному суду в Газі.

7) Не можна заключити ніякого договору з іншими державами, що перечили би підписаній умові.

8) Договір сей заключений на 5 літ. Кожда з держав має право зрівати його по двох роках, упередивши про се другу сторону 6 місяців наперед. Поза сим договором обі держави згодили ся вибрати окрему комісію, яка упорядкувала би справи на території Терешина, Спіна і Орани. Обі держави згодили ся вирішити до 6 місяців справу Яворина.

Безробітє в Англії.

Англійські часописи доносять, що при кінці вересня сего року було в Англії 1,445,500 безробітних, окрім того 100,000 безробітних гірників. Тепер загальне число безробітних в Англії виносить 1,850,000, з того 800,000 не дістає ніякої допомоги.

В Карльсбаді вивипили підприємці копадень працю 13,000 робітників, мотивуючи се упадком німецької валюти. В Карльсбаді вивипили підприємці копадень працю 13,000 робітників, мотивуючи се упадком німецької валюти.

НАТУРАЛЬНІ БОГАТЦВА КРИМУ.

Крим має такі скарби: Бетійський поклад камінного вугля (30 верств від Ялти) виносить 25 м. пудів гарного вугля. На Керчинськ півострові знаходять ся великі запаси нафти. Запаси залізної руди на Керчинськ півострові на 55 мільярдів пудів. Та руда має заліза 40 відсотків.

На Криму знаходять ся понад 200 солоних озер. В передовні часи добувано звідти річню біля 30 мільйонів пудів соли. На Саському озере незвичайно корисні умовини для добування бромю. Континентальні озера мають біля 90 мільйонів пудів квасної соли. Валяки дають дуже добрий матеріал на цемент.

Таким чином бачимо, що Кримський півостров може стати в короткім часі центром високорозвинутої промисловості. Іх вихідний матеріалом може бути: марганцева руда, яку не вивозимо за кордон, перепарена сіль та кородозький трос (рід каміня).

Троцький про новий курс.

На великому вічу в Москві Троцький виволонив промов